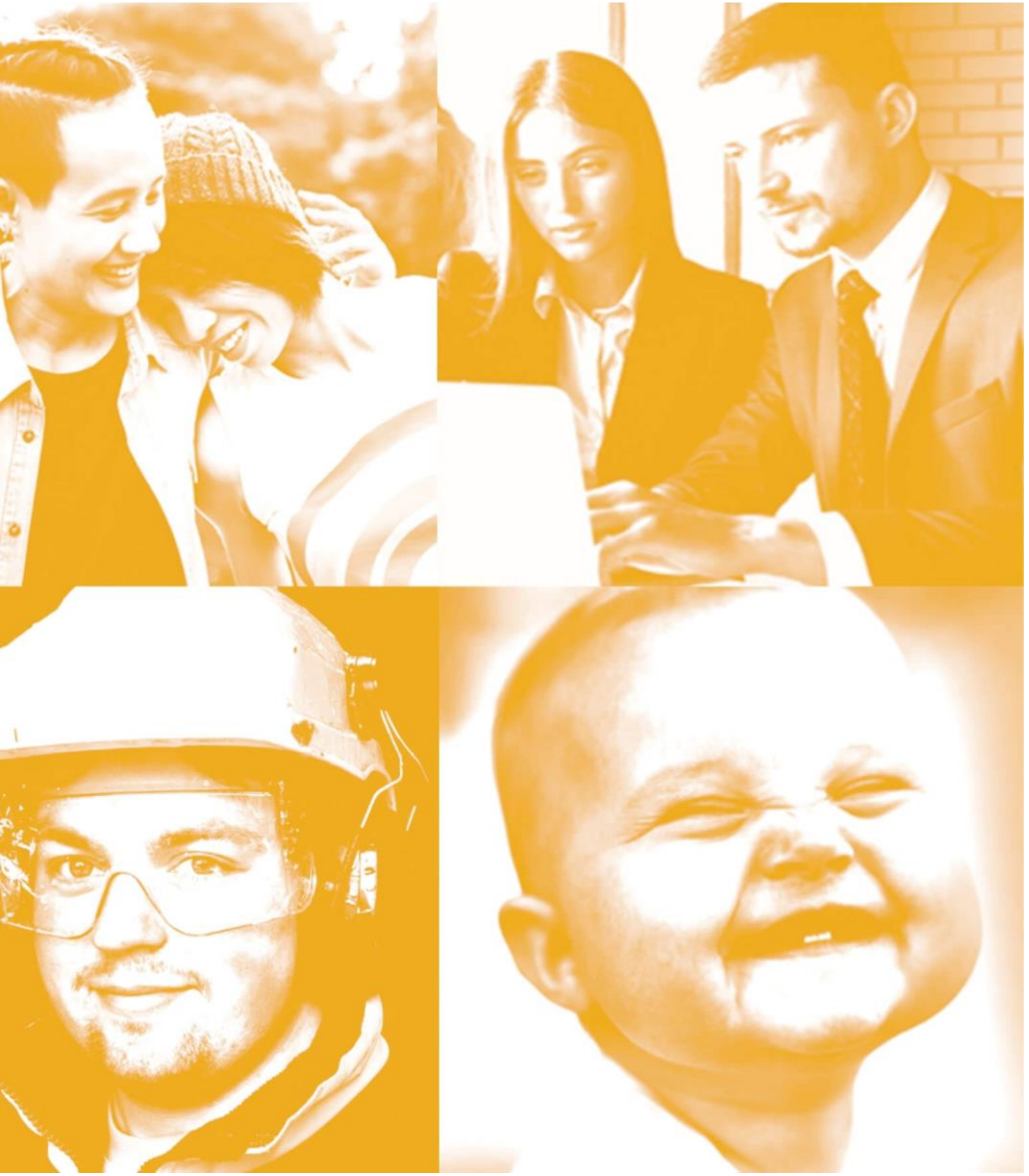

Hallituksen esitys laeiksi tartuntatautilain 58 d §:n muuttamisesta ja tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta (HE 73/2021 vp)

Mirka-Tuulia Kuoksa
Lakimies

Perustuslakivaliokunta
12.5.2021



Säännökset, joiden voimassaoloa ehdotetaan jatkettavaksi

58 a § Ravitsemisliikkeiden toiminnan väliaikainen rajoittaminen tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

58 b § Ravitsemisliikkeiden valvonta ja rajoitusten edellytysten seuranta

58 c § Toimenpiteet covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi

58 d § Asiakkaille ja osallistujille tarkoitettujen tilojen käytön edellytykset covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi *(muutettuna)*

58 e § Henkilöliikennettä koskevat toimenpiteet covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi

58 f § Matkustajamäärän väliaikainen rajoittaminen covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi

58 g § Tilojen väliaikainen sulkeminen asiakkailta ja osallistujilta covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi

58 h § Suunnitelma toimenpiteistä covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi

59 a § Valvonta

59 b § Tarkastukset

59 c § Määräykset ja pakkokeinot

59 d § Toimivaltainen viranomainen kunnassa

91 § Päätöksen täytäntöönpano

→ **Voimassaoloa ehdotetaan jatkettavaksi 31.12.2021 saakka**

Ravitsemistoiminnan rajoitukset

- Ravitsemistoiminnan rajoitukset ovat olleet osa sosiaalisten kontaktien vähentämiseen tähtääviä suosituksia ja rajoituksia.

- Sekä kansainväliset että Suomesta saadut kokemukset ovat osoittaneet, että epidemiaa voivat kiihdyttää eniten tilanteet, joissa ihmiset viettävät vapaa-aikaansa pitkään ahtaissa sisätiloissa, joissa on paljon ihmisiä tiiviissä kontaktissa

  → Tällaisissa tilanteissa yksikin tartuttava henkilö voi altistaa virukselle suuren joukon ihmisiä, joista voi käynnistyä laajoja tartuntaketjuja.

- Välttämättömyyden arviointiin liittyy myös uusien virusmuunnosten uhka

- Ravitsemistoiminnan rajoitukset ovat yhteiskunnan muiden rajoitustoimien ohella pitäneet epidemian leviämisen Suomessa hyvin hallinnassa, mutta toimia on välttämätöntä vielä jatkaa.

Elinkeino- ja harrastustoimintaa sekä liikennettä koskevat toimenpiteet epidemian eri vaiheissa

Perustaso

- Asiakkaille ja osallistujille tarkoitetuissa tiloissa ja ravintoloissa:
- Käsien puhdistaminen
- Toimintaohjeet
- Tilojen puhdistaminen
- Väljä oleskelu

→ Suoraan lain nojalla

Kiihtymisvaihe

- Alueellinen viranomaispäätös:

Tilojen käyttö on järjestettävä siten, että asiakkaiden ja osallistujien on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa

- Traficomin päätös matkustajamäärän rajoittamisesta enintään puoleen

Leviämisvaihe

- Alueellinen viranomaispäätös:

Asiakas- ja osallistujatilat on suljettava asiakkailta ja osallistujilta enintään kahdeksi viikoksi

Tartuntatautilain 58 d §:n 4 momentin muutos

58 d §:n 4 mom. (voimassaoleva)

Lähikontaktilla tarkoitetaan ihmisten:

1) oleskelua kasvotusten tai samassa tilassa alle kahden metrin etäisyydellä toisistaan yli 15 minuutin ajan; tai

2) fyysistä kontaktia toisiinsa.

---

58 d § 4 mom. (muutosehdotus)

Lähikontaktilla tarkoitetaan ihmisten:

1) oleskelua kasvotusten tai samassa *sisä*tilassa alle kahden metrin etäisyydellä toisistaan yli 15 minuutin ajan; tai

2) fyysistä kontaktia toisiinsa.

→ **Muutos tulisi voimaan 1.6.2021**

Voimassaoloajan jatkaminen

- Vaikka epidemia on osoittanut laantumisen merkkejä ja covid-19-tartuntojen määrä on laskenut, voi epidemiatilanne kuitenkin viime vuoden tavoin uudelleen heikentyä kesän jälkeen
    - Annetut suositukset ja rajoitukset sekä ravitsemisliikkeiden sulku ovat arvion mukaan estäneet epidemian leviämistä.
    - Esityksessä tarkoitetut rajoitukset vaikuttavat erityisesti yhdessä toistensa kanssa laajemminkin ihmisten liikkumiseen ja sosiaalisten kontaktien määrään.

- Tällä hetkellä todettujen tartuntojen määrä vastaa viime vuodenvaihteen ja loka-marraskuun 2020 tartuntatilannetta eli tilanteen parantumisesta huolimatta tartuntoja todetaan edelleen paljon

- Syksy- ja talvikaudella 2021-2022 koronavirustartuntoja voi esiintyä vielä kohtuullisen runsaasti

- Pienempiä paikallisia epidemia-aaltoja voi talven aikana olla useita, eikä laajojakaan epidemioita voida poissulkea.

Arviointia

- Tilanne voi nopeastikin jälleen heiketä, jos ihmisten väliset kontaktit lisääntyvät merkittävästi ja tartunnat pääsevät leviämään väestössä vapaammin

- Lisäksi Suomessa jo havaitut, ja viime viikkoina yleistyneet, virusmuunnokset aiheuttavat huomattavaa epävarmuutta positiivisiin näkymiin

- Rokotus todennäköisesti antaa hyvän suojan myös Suomessa nyt esiintyvien virusmuunnosten aiheuttamia vakavia tautimuotoja vastaan

    - On kuitenkin mahdollista, että virus voi jatkossa muuttua siten, että käytössä olevien rokotteiden teho hiipuu ennakoitua nopeammin

- Esitettyjä rajoituksia ei käytettäisi epidemian leviämisen estämiseksi, ellei se olisi välttämätöntä

→ Lain voimassaolon jatkamisen tarkoituksena on varmistaa, että rajoitukset voidaan ottaa käyttöön tilanteessa, jossa ilman niitä epidemia leviäisi hallitsemattomasti.